

FORFØRELSSENS

Coachbølgen skyller ind over erhvervslivet og uddannelsessystemet båret af en spirituel dybde og forretningsmæssig pondus. Er det gensyn med 60'ernes lyserøde drømme eller snarere en ny form for undertrykkelse? Hvad gør coaching ved os? Erhvervs-ph.d.-studerende og filosof Kim Gørtz finder svar på International Coach Federations årlige konference i St. Louis.

* "We are family..." Tonerne fra et velkendt disco-drøn af Sister Sledge runger i teatersalen på den årlige internationale coaching-konference i St. Louis, USA. Det runger i salen, fordi 1300 coaches står op og nærmest skråler med på omkvædet, samtidig med at en skov af arme svinger i én fælles bølge fra side til side. Men det runger også indeni, selvom klangen her er lidt anderledes. Hvad er det egentlig, jeg er en del af? Eller: Hvad er det, verden gennemgående er i gang med at blive dybt involveret i? Sagde jeg "verden"? Lad os sige den del af verden, hvor den globale økonomi har medført en overflodskløft uden lige, hvor afstanden mellem den stigende velstands-kurve og den stationære tilfredsheds-linje bliver stadig større. I denne kløft danser coach-branchen til musik, der formentlig ikke var den toneangivende i den periode, hvor for eksempel General Motors hævlede et underskud af på 10 milliarder om året. Så meget pink – så meget lyserødt. Er 60'erne virkelig blevet revitaliseret – nu uden pandebånd og langt Lennon-hår; uden egentlig "peace, love & harmony"?

Coach-bevægelsen bæres videre frem gennem den globale økonomis herskende kanaler med en spirituel dybde og forretningsorienteret pondus; med et grundlæggende håb om og en uomtvistelig tro på en bedre verden. Lige så spredt og heterogent; lige så samlet og homogent ruller coach-bølgen videre ind i det 21. århundrede. Men med en mindre twist, nemlig med et brændende ønske om at kunne tjene kassen på et fælles værensanliggende: produktion af mulighed, liv og mening.

"Host the disappearing of old structures and habits," lyder opfordringen fra den twist, som giver det lyserøde et nærmest metalisk skær. Kapitalen har fostret realiseringen af en hybrid mellem en Sokrates og en rigtig græsk pædagog, der nærmest som en anden visdomskyndig slave tager mig i hånden til det sted, hvor jeg dannes. Og for en hvilken som helst socialkonstruktivistisk akademiker er drømmen endda smukkere; her bevidnes nemlig opløsningen af den sproglige segmentering som følge af den accelererende singulære meningsproduktion. Der er derfor intet

forunderligt i, at kvantetænkning og neoliberal ideologi gennemskærer hinanden i dette transversale vejkryds, hvor man snart ikke ved, om coaching handler om transcendens eller frigørelse af begær; om coaching er et spørgsmål om overskridelse af det, der gror imellem mennesker; om ukrudtet; om overfloden. Eller om det grundlæggende er en lektion i moral eller et spørgsmål om mentale rettelser.

I coaching-fænomenet bevidner vi i dag en vækst, hvor alle mulige formationer finder sammen. Diagnosen ligger derfor lige for: Coaching drejer sig om den model, der hele tiden bygges op og brydes ned, og om processen, der hele tiden forlænges, afbrydes og går i gang igen. Herved bevidner vi kapitalens ypperligste produktion, nemlig den skizofrene struktur, som aldrig hænger sammen, men snarere bevæger sig via brud og inkonsistens. Konsekvensen heraf er i en og samme bevægelse absolut nedslående, fordi hver gang en mangfoldighed fanges i en struktur, kompenseres der for dens vækst ved en reduktion i antallet af kombinationslove. Både socialkonstruktivister – eller skal vi ikke snarere betegne dem som socialkonstruktionister – og neoliberale vækstdyrkere går her sammen i fryd og gammen omkring denne realisering af den ultimative forening mellem sprog og økonomi. Fordi vi har muligheden for via coaching at søge ind i sproget som en heterogen realitet. Netop denne mulighed forudsættes af en branche i høj økonomisk vækst (hvor udbuddet af coach-produkter stiger, samtidig med at nye ord tillægges 'coaching'). Fra dette perspektiv er det ligefrem sørgeligt – i udviklingens tegn både hvad angår den økonomiske og den menneskelige – når "coaching" tilsigtes at blive fastlagt som noget bestemt via et dominerende sprogs magtovertagelse.

Det håb, der bar 700 ikke-amerikanere hjem fra St. Louis, var det præcise udtryk for en drøm om at decentrere begrebet coaching og dreje det ud i andre dimensioner; kræve analysen og forståelsen ind og ud gennem andre registre end de herskende. Og alle socialkonstruktionister ved eller erindrer måske, at et sprog aldrig

MAGT

lukker sig omkring sig selv. Det kan det kun gøre som en følge af afmagt. Således er coaching egentlig et praktisk, økonomisk genereret, variabelt mangfoldighedsprojekt, i hvis meningsfelt der kun er linjer. Og som alle socialkonstruktionister – på lige linje – også er klar over, optræder en mangfoldighed straks som en enhed, når en bestemt betydningskomponent tager magten i en mangfoldighed og dermed i et mulighedsfelt.

Gilles Deleuze ville opfordre til at eksplodere segmentlinjen via en flugtlinje, selv om der altid er en risiko for, at man i brudet eller flugtlinjen genfinder organiseringer, som restratificerer det hele, formationer, som igen giver en betydningskomponent magten, tilskrivninger, som gendanner et subjekt. Som en anden kærlighedens Kawasaki gælder det derfor om at udvikle evolutionens mulighed via arbejdet i det heterogene. I den forstand skal coaching ikke efterligne noget eller reproducere noget. Coaching skal male verden i sin egen farve. Coaching skal vel i bedste fald forblive usynlig og som en forførelsens magt annullere produktionens magt, det vil sige udligne den mandlige værensmodus, der, ifølge Jean Baudrillard, svarer analogt til reproduktion, værn, fæstning, indskrænkning, svaghed og nydelse.

Coaching skal i sig selv være ikke-betydende, lave sine brud, følge sin egen ikke-parallele evolution. Kort sagt skal coaching bibeholde sine egne transformationsmuligheder og derved samtidig ødelægge sine egne koder, som strukturerer og forgrener de performative indgange og bevægelseskorridorer for herved at kunne bevare den gribende twist, der ligger i at kunne høre, hvordan fortællingen fra 8 etiopiske kvinder over fem døgn fortæller om, hvordan det var at miste deres børn – en efter en – som følge af sult og tørke (og manglende økonomisk cash-flow). Virkelig lytte, spidse ører og høre efter, hvad der faktisk foregår, så får det det hørte en anden klang, hvor selv udtrykket 'ressource' lyder noget anderledes end den noget kyniske forvaltning af den 'humane kapital'. Den performative coaching neutraliserer med andre ord aldrig mangfoldighederne langs sine egne betydnings- og subjektiveringsakser, den stabiliserer, strukturerer og organiserer ikke, men bevæger begæret og længslen efter at opløse grundlaget for al lidelse, nemlig den største løgn. Herved bliver coaching til en veritabel politisk valgmulighed og samtidig en pragmatik, som sammensætter mangfoldighederne og intensitetsmængderne med linjer som maksimal dimension. Coaching er – hvad enten den er tilknyttet business-coaching eller life-coaching mv. – derfor bedst defineret via en række tilstande, som cirkulerer. Det handler altid om variation og udvidelse og samtidig om at slide sig løs af kalkeringen, dvs. den dominerende kompetence.

Når coaching i bedste fald gør op med forgreningssystemer; hierarkiske systemer med betydnings- og subjektiveringscentre kan coaches samtidig heller aldrig være centrale automater, som

organiserer hukommelser. Det er ikke en magtens struktur i praksis, men snarere en mikroskopisk begivenhed, som forrykker den lokale magtbalance gennem bl.a. at gøre op med det triste billede af tanken som værende en instans, der hele tiden efterligner det mangfoldige ud fra et centers eller et segments overordnede enhed. Man kan måske driste sig til at betegne coaching som en kommunikationsform, som finder sted fra en nabo til en hvilken som helst anden nabo, hvor de involverede kun defineres af en tilstand i et givet øjeblik, hvor resultatet sker uafhængigt af en central instans.

Således kan man betegne tilblivelsen i coachprocessen som en simultan, perceptiv semiotik med en alliance baseret i og'ets logik; hvor den højeste grad af singularitet i den øjeblikkelige fastholdelse skaber en generisk mangfoldighed. Vi har herved at gøre med det, man må betegne som organiseringsdifferentiering eller forskelsproduktion, hvad der i øvrigt er det samme som verdensmarkedets ypperligste princip og gennemgående logiske akse, hvorom alt stadig drejer. ■

KIM GØRTZ

Filosof og erhvervs-ph.d.-studerende. Arbejder med ph.d.-projektet 'Fra engagement til innovation – et spørgsmål om coaching' i et samarbejde mellem Nordea og Learning Lab Denmark, DPU. Projektet undersøger, hvordan virksomheder kan skabe rammer for medarbejdernes engagement. Afholder jævnligt coach-caféer i København. Kim Gørtz har blandt andet skrevet 'Tankens åbenhed' (Samfundslitteratur) og 'Ledelse med værdier' (Børsens Forlag) og udgiver i 2007 'Den filosofiske præstation' og antologien 'Coachfilosofi' på Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag.

Vil du vide mere om coaching? Kim Gørtz anbefaler:

- Til dem der er optaget af hvordan man måler effekten af coaching (ROI): Dianna Anderson & Merrill Anderson: "Coaching that Counts"
- Til dem der interesserer sig for etik, m.m. i coaching: Patrick Williams (edit.): "Laws & ethics in Coaching"
- Til dem der er interesseret i forskning og coaching: Anthony Grant & Dianne Stober (edit.): "Evidence-based Coaching"

WWW

www.dpu.dk/om/kesg